

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) M. K., b) A. K., a c) R. K.**, všichni zastoupeni JUDr. Mgr. Jiřím Drobečkem, advokátem se sídlem Štefánikova 14, Hodonín, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) J. K., a 2) R. K.**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2014, č. j. JMK 143693/2014, sp. zn. S-JMK 143693/2014/OÚPSŘ,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žádná z osob zúčastněných na řízení **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobci a) až c) se včas podanou žalobou domáhali zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu V., odboru životního prostředí a územního plánování (dále jen „stavební

úřad“), ze dne 6. 11. 2014, č. j. MVNM/34880/2014, sp. zn. S-MVNM/25879/2014 SÚ. Tímto rozhodnutím stavební úřad podle ustanovení § 126 a § 127 zákona č. 183/2006, o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „stavební zákon“), povolil změnu v užívání stavby „*Rodinný dům č. p. x, L. č. p. x*“ na pozemku parc. č. st. x v katastrálním území V.-P. a dále stanovil podmínky pro nový účel užívání předmětné části stavby.

Manželé K. (osoby zúčastněné na řízení) doručili dne 14. 8. 2014 stavebnímu úřadu oznámení změny v užívání stavby, k němuž předložili výkres situace a dokumentaci s uvedením stávajícího způsobu užívání (uschování kol a zemědělského nářadí) a nového způsobu užívání části rodinného domu, jehož severozápadní část o ploše cca 23 m² bude nově sloužit k parkování a průjezdu vozidel a zemědělské techniky na pozemek parc. č. x v kat. území V.-P. ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení. Stavební úřad opatřením ze dne 12. 9. 2014, č. j. MVNM/29241/2014, oznámil zahájení řízení účastníkům řízení a dotčeným orgánům a nařídil ústní jednání spojené s ohledáním na místě, které se ve věci konalo dne 1. 10. 2014.

Stavební úřad následně vydal dne 6. 11. 2014 pod č. j. MVNM/34880/2014, sp. zn. S-MVNM/25879/2014 SÚ, rozhodnutí, kterým podle ustanovení § 126 a § 127 stavebního zákona povolil změnu v užívání stavby tak, jak bylo popsáno výše. V odůvodnění rozhodnutí stavební úřad uvedl, že oznámení o změně v užívání přezkoumal z hlediska jeho úplnosti, tedy zda byly předloženy předepsané přílohy a podklady, a zda tyto umožňovaly řádné posouzení a zjištění stavu věci. Konstatoval, že předmětná změna užívání stavby se nedotkla práv třetích osob, nevyžadovala podrobnější posouzení účinků na okolí a nebyla ani v rozporu s územně plánovací dokumentací, s cíli a úkoly územního plánování, obecnými požadavky na výstavbu a veřejnými zájmy chráněnými stavebním zákonem nebo zvláštními právními předpisy. V samostatné části rozhodnutí se stavební úřad podrobně vypořádal s uplatněnými návrhy a námitkami žalobců vznesenými při ústním jednání dne 1. 10. 2014, které se týkaly jednak nesouladu samotné stavby rodinného domu s rozhodnutím o umístění této stavby, jednak existence pozemní komunikace v sousedství pozemků ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení, jakož i rozporu povolení změny v užívání předmětné části stavby s územně plánovací dokumentací a obecně závaznými předpisy upravujícími ochranu vod. Dále se stavební úřad vyjádřil také k námitce žalobců vztahující se k zásahu do jejich vlastnických práv, když především uvedl, že ani přes výzvu učiněnou při ústním jednání dne 1. 10. 2014 žalobci neuvedli, jakým konkrétním způsobem se cítí být předmětnou změnou užívání sousední nemovitosti přímo dotčeni na svých právech. Stavební úřad pak v daném případě neshledal žádnou okolnost, z níž by bylo možné dovodit přímé dotčení práv či povinností žalobců, a takto uplatněné námitky pokládal vůči žadatelům (osobám zúčastněným na řízení) spíše za účelové.

Žalobci se proti tomuto rozhodnutí bránili odvoláním (ve znění doplnění), které žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 16. 2. 2014, č. j. JMK 143693/2014, sp. zn. S-JMK 143693/2014/OÚPSŘ, jako nedůvodné zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný předně žalobce upozornil, že povinností stavebního úřadu bylo vypořádat se toliko s těmi námitkami vztahujícími se k věci, o níž bylo řízení vedeno, což byla v daném případě změna v užívání části stavby rodinného domu. V předmětném

řízení tedy nebylo možné zpochybňovat právní stav samotného rodinného domu, který byl již v minulosti vyřešen. Žalovaný se poté vypořádal s jednotlivými odvolacími námitkami žalobců, a to námitkami vztahujícími si k účastenství v řízení, k případnému zásahu předmětné části stavby do koridoru účelové komunikace, jakož i vlivu nového způsobu užívání části rodinného domu osob zúčastněných na řízení na nemovitost ve vlastnictví žalobců. Žalovaný uzavřel, že změnou užívání části stavby tak, jak byla stavebním úřadem povolena, nemohou být přímo dotčena vlastnická nebo jiná práva a povinnosti žalobců, a pokud podání odvolání bylo vedeno snahou žalobců prolomit právní stav samotného rodinného domu č. p. x ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení, takového stavu v řízení o změně užívání jeho části již dosáhnout nelze.

II. Obsah žaloby

V podané žalobě směřující proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobci namítali, že žalovaný zaujal ve věci samé nesprávný právní názor. Žalobci upozornili, že již v podaném odvolání argumentovali, že nebylo možné prostřednictvím předmětné žádosti o změnu způsobu užívání severozápadní části rodinného domu dodatečně zhojit tu skutečnost, že předmětný rodinný dům byl jako celek realizován v rozporu s předchozími správními rozhodnutími. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí uvedl, že pokud stavební úřad svou nečinností umožnil užívání předmětného rodinného domu, svědčí stavebníkům právo nabyté v dobré víře, a tedy i navazující žádosti o povolování změn ve způsobu užívání tohoto rodinného domu je nutno pokládat za souladné se zákonem. S tímto tvrzením se však žalobci neztotožnili a v této souvislosti odkázali na zprávu vypracovanou Veřejnou ochránkyní práv ze dne 31. 3. 2015 pod sp. zn. 6075/2014/VOP/JSV (dále též „zpráva VOP“). Žalobci rovněž upozornili, že předmětná severozápadní část rodinného domu nebyla původně zamýšlena pro uschovávání jízdních kol a zemědělského nářadí, a proto nebylo možné povolit změnu tohoto způsobu užívání na nový účel spočívající v parkování a průjezdu vozidel a zemědělské techniky.

Dle názoru žalobců žalovaný také neúplně zjistil skutkový stav věci, když se vůbec nezabýval otázkou existence tzv. účelové komunikace na pozemku p. č. x v kat. území V.-P. Pokud by se totiž pozemní komunikace na daném pozemku v prostoru přiléhajícím k lichoběžníku o rozměrech 4543 x 3232 mm, který byl součástí povolované změny, nenacházela, nebyla by dle žalobců tato změna účelná ani hospodárná. Stavbu nebo její část je dle žalobců možné užívat pouze k účelu určenému v kolaudačním rozhodnutí, popř. ve stavebním povolení. Pokud ovšem žadatelé o povolení změny v užívání nepostupovali v souladu s těmito rozhodnutími, nebylo možné jejich žádosti vyhovět. Žalobci připomněli, že účel užívání předmětné stavby byl vymezen v rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 18. 6. 2008, č. j. ŽPSÚ/12934/2008, z něhož ovšem není patrné, že by povolovaná stavba či její část měly sloužit pro uschovávání jízdních kol nebo zemědělského nářadí. Předmětná stavba byla povolována jako rodinný dům o jedné bytové jednotce (nikoli jako rodinný dům spolu s dalším prostorem určeným pro uschování kol a zemědělského nářadí), přičemž s ohledem na způsob využití jako bytové jednotky nebylo dle žalobců možno dovodit způsob využití též jako místa pro odkládání jízdních kol a zemědělského nářadí. Z tohoto důvodu tedy ani nemohlo dojít ke konstatování povolení změny ve způsobu užívání této části

za účelem parkování a průjezdu vozidel. Žalovaný se však otázkou, jaký byl původní povolený účel užívání stavby, vůbec nezabýval, a v tomto ohledu tedy své rozhodnutí zatížil vadou. Žalobci proto navrhovali, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, a aby žalovanému uložil povinnost nahradit žalobcům náklady soudního řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě shrnul dosavadní průběh řízení a zásadně nesouhlasil s uplatněnými žalobními námitkami. Uvedl, že ačkoli v minulosti skutečně došlo ke změnám ve stavbě rodinného domu oproti vydanému stavebnímu povolení a stavebním úřadem ověřené projektové dokumentaci, stavební úřad opatřením ze dne 23. 2. 2010, č. j. SÚ/8209/2010-2, vyslovil souhlas s užíváním stavby rodinného domu a stavba takto byla vložena do katastru nemovitostí. Pokud tedy stavební úřad užívání takto realizované stavby nezakázal, vzniklo osobám zúčastněným na řízení právo stavbu užívat, a tedy následně bylo možno rozhodnout také o změně tohoto užívání.

Ve vztahu k žalobci namítané existenci pozemní komunikace žalovaný uvedl, že žalobci účelově vytrhávají určité pasáže z obsahu zprávy VOP. V této souvislosti připomněl, že deklaratorním rozhodnutím vydaným speciálním stavebním úřadem dne 10. 8. 2015, č. j. MVNM/25428/2015, sice bylo rozhodnuto o existenci pozemní komunikace mezi nemovitostmi osob zúčastněných na řízení a žalobců, jedná se však o komunikaci, na kterou nebude z předmětné části rodinného domu vyjížděno. Stavba rodinného domu se tak ve směru k nemovitosti žalobců rozměrově ani pohledově nezmění, a povolenou změnou proto nemůže dojít k žádnému ovlivnění nemovitosti žalobců a jejího užívání.

Žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2008, č. j. 6 As 51/2007 - 228, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že základním předpokladem ochrany účastníků řízení je přímá dotčenost jejich práv a povinností rozhodnutím správního orgánu. Za přímé dotčení přitom ustálená judikatura správních soudů považuje takové dotčení, které může vést ke změně právního postavení účastníků řízení. Pokud tedy žalobci v průběhu řízení poukazovali na pochybení stavebního úřadu, bylo zároveň nezbytné, aby uvedli, jakým způsobem se vytýkaná pochybení promítají do jejich práv a povinností. Tomuto požadavku však žalobci nedostáli. Žalovaný tak setrval na svých závěrech, že práva ani oprávněné zájmy žalobců nemohou být předmětnou změnou části uvedené stavby rodinného domu žádným způsobem dotčeny, neboť ve směru k nemovitosti žalobců nedochází k žádné změně.

Žalovaný tak (též s poukazem na konkrétní pasáž odůvodnění zprávy VOP – viz odst. 3 na str. 4 zprávy) uzavřel, že v daném případě se jedná o sousedský spor vyplývající z mezilidských vztahů, který si zainteresované strany vyřizují prostřednictvím správních orgánů působících v oblasti stavebního práva. Navrhl proto žalobu v plném rozsahu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Replika žalobců

V reakci na vyjádření žalovaného žalobci předložili soudu nepravomocné rozhodnutí silničního úřadu, z něhož vyplývá, že na pozemcích parc. č. x a parc. č. x v kat. území V.-P., obec x, se nenachází veřejně přístupná účelová komunikace. Dle žalobců je proto otázkou, jak z hlediska stavebního záměru osob zúčastněných na řízení ohledně jimi ohlášené změny v užívání části jejich stavby je možno zajistit, aby změna sloužila svému ohlášenému účelu, jenž mj. spočívá v parkování a průjezdu vozidel a zemědělské techniky, kdy na pozemcích, které bezprostředně přiléhají ke stavbě rodinného domu č. p. x (ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení) se podle rozhodnutí silničního úřadu nenachází žádná veřejně přístupná účelová komunikace. Dle žalobců proto není zřejmé, jak osoby zúčastněné na řízení v pozici stavebníka vůbec budou moci povolenou změnu spočívající mj. ve stavbě nájezdu o půdorysném tvaru nepravidelného lichoběžníku využívat, když se na něj nemají jak dostat.

V. Vyjádření účastníků při ústním jednání

Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

Zástupce žalobců zdůraznil, že pokud stavebním úřadem nebyla nikdy povolena změna užívání rodinného domu s bytovou jednotkou na uschování jízdních kol a zemědělského náradí (mj. i s ohledem na zpětvzetí žádosti osob zúčastněných na řízení a zastavení řízení o této žádosti), nemohla být nikdy připuštěna ani nyní povolená změna spočívající v parkování a průjezdu vozidel a zemědělské techniky. Tuto skutečnost zástupce žalobců demonstroval na příkladu, kdy vypadl-li jako mezistupeň bod B, nelze z bodu A rovnou (bez bodu B) přeskočit do bodu C, kdy došlo k přetržení příčinné souvislosti mezi původním účelem užívání nemovitosti a následně povolenou změnou.

Zástupce žalobců dále k aplikaci § 127 stavebního zákona doplnil, že pokud žadatel podává ohlášení, resp. žádost o povolení změny užívání stavby, měl správní orgán nejprve zaujmout stanovisko, zda bude podle § 127 odst. 1, příp. podle odst. 2 (pakliže dospěje k názoru, že by mohla být dotčena práva třetích osob a že daná věc bude vyžadovat podrobnější posouzení) nutno zahájit správní řízení. Jestliže tedy rozhodnutí stavebního úřadu jednoznačně obsahuje, že se předmětná změna užívání nedotýká práv třetích osob a nevyžaduje podrobnější posouzení účinků, nemělo být správní řízení vůbec zahajováno, neboť v třicetidenní lhůtě (nebylo-li zakázáno užívání stavby) vzniklo rozhodnutí o užívání změn, a tedy vedení správního řízení bránila překážka věci rozhodnuté.

Zástupce žalobců zopakoval také svou námitku stran neúplně zjištěného skutkového stavu věci, a to ve vztahu ke zjišťování existence účelové komunikace vůbec z hlediska možného naplnění požadavku na nové využití (průjezdu vozidel a zemědělské techniky). Zástupce žalobců pak z hlediska dotčení na právech žalobců zdůraznil také tu skutečnost, že již v územním rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu ze dne 14. 3. 2008 byla žalobci vymíněna a je pod bodem 2. obsažena podmínka, kterou však osoby zúčastněné na řízení jako žadatelé nedodržují, a k této podmínce ve své rozhodovací činnosti nepřihlédly ani správní orgány obou stupňů. Dle názoru žalobců je přitom těmito dodatečnými změnami užívání právě obcházena podmínka č. 2 obsažená v pravomocném územním rozhodnutí

o umístění stavby rodinného domu. Žalobci proto setrvali na svém dosavadním návrhu, aby žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno a aby jim byla přiznána náhrada nákladů soudního řízení.

Žalovaný v rámci svého ústního projevu nastínil genezi celého případu a okolnosti, které v daném místě vedly ke vzniku nastalé situace, včetně rozhodovací činnosti místního stavebního úřadu. Žalovaný zopakoval, že v době, kdy osoby zúčastněné na řízení ohlásily užívání dané stavby, se v dané části nacházel sklad kol, avšak stavební úřad při vědomí této skutečnosti toto užívání nezakázal. Žalovaný setrval na svých závěrech, že povolená změna užívání nemůže žalobcům žádným způsobem vadit v užívání jejich nemovitosti, ani je jakkoli negativně ovlivňovat; a závěrem uvedl, že se bude plně řídit právním názorem, který soud zaujme v rámci tohoto ústního jednání.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobami k tomu oprávněnými (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel krajský soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž o věci samé rozhodl po provedeném jednání, neboť žalobci vyslovili s rozhodnutím věci bez nařízení jednání svůj nesouhlas. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Před přistoupením k posouzení důvodnosti jednotlivých žalobních námitek krajský soud na úvod pokládá za nutné nejprve připomenout, jaký byl v dané věci předmět předcházejícího správního řízení a následného soudního přezkumu. Tím byla v daném případě změna v užívání části rodinného domu ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení, která byla stavebním úřadem povolena na podkladě podaného oznámení osob zúčastněných na řízení, v němž tito uvedli (viz bod III. *Údaje o stavbě*), že část rodinného domu č. p. x slouží pro úschovu jízdních kol a drobného zemědělského nářadí; a dále pod bodem VI. nazvaném jako *Nový způsob užívání stavby* popsali, že předmětem změny užívání stavby bude umožnění parkování a průjezdu vozidel a zemědělské techniky na pozemek parc. č. x V.-P. v jejich vlastnictví. Příjezd bude umožněn po zpevněné ploše o půdorysném tvaru nepravidelného lichoběžníku s hlavními rozměry 4543 x 3232 mm, provedeného ze zámkové dlažby osazené do kameninové drti. Zámkovou dlažbu lemují ploché kamenné obrubníky a po hranici pozemku parc. č. x s pozemkem parc. č. x zbývá osázet zámkovou dlažbou plochu o rozměrech 4543 x 1223 mm. Zpevněná plocha byla povolena rozhodnutím „*Dodatečné povolení stavby – Terénní úpravy u RD č. p. x a zpevněná plocha u RD č. p. x ve x*“ ze dne 4. 12. 2012 pod č. j. MVNM/39202/2012. Příjezd je zajištěn ze západní strany pozemku RD x (viz situační plán). V rámci odůvodnění zamýšlené stavby osoby zúčastněné na řízení uvedly, že tato bude sloužit k zajištění potřeby parkování osobního automobilu žadatelů, přičemž změna zahrnuje úpravu plotové konstrukce s dřevěnou výplní na dvoukřídlou branku, jejíž otvírání bude situováno směrem ven (severním směrem) na pozemek parc. č. x v kat. území V.-P. ve vlastnictví stavebníka.

Pro posouzení důvodnosti podané žaloby byl přitom takto vymezený předmět řízení klíčový. Pokud totiž žalobci v podané žalobě argumentovali, že rodinný dům ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení byl jako celek realizován v rozporu s dříve vydanými správními rozhodnutími (konkrétně v rozporu s územním rozhodnutím ze dne 14. 3. 2008, č. j. ŽPSÚ/5378/2008, a stavebním povolením ze dne 18. 6. 2008, č. j. ŽPSÚ/12934/2008), pak námitky tohoto obsahu nebyly a nemohou být v tomto řízení relevantní. Tyto námitky totiž nemají souvislost s povolenou změnou užívání části rodinného domu a nikterak se nedotýkají ani nevztahují k předmětu daného správního řízení. Z tohoto důvodu proto ani nemohly být relevantními poukazy žalobců na obsah zprávy VOP, dle kterých měly správní orgány v případě realizace rodinného domu postupovat v rozporu s principy dobré správy; a krajský soud v této souvislosti nepřistoupil ani k navrhovanému výslechu svědka Z. F., bývalého zaměstnance stavebního úřadu, který se dle žalobců měl v soudním řízení vyjádřit k tomu, jaké konkrétní podmínky byly stavebníky při stavbě rodinného domu č. p. x v rámci místních šetření domluveny a odsouhlaseny.

Krajský soud uvádí, že důležitá je v této souvislosti toliko skutečnost, že stavební úřad v minulosti vyslovil s užíváním stavby rodinného domu svůj souhlas (ať už uplynutím zákonem stanovené lhůty či výslovně vydaným správním aktem ze dne 23. 2. 2010 pod č. j. SÚ/8209/2010-2), z jehož obsahu jsou patrné následující závěry: „*Po řádném přezkoumání předloženého oznámení, provedení závěrečné kontrolní prohlídky stavby, zjištění vzájemného souladu s projektovou dokumentací a vzhledem k tomu, že stavebník doložil potřebné doklady a podklady, vydává stavební úřad souhlas s užíváním stavby. Stavba je určena pro bydlení.*“ Rovněž žalovaný následně v rozhodnutí ze dne 24. 1. 2013, č. j. JMK 137353/2012, které taktéž nebylo podrobeno soudnímu přezkumu a jemuž svědčí presumpce správnosti, doplnil, že předmětná část rodinného domu, které se týká nyní povolovaná změna v užívání, je provozně propojena s ostatními částmi rodinného domu a není možné ji považovat za samostatnou stavbu. Vzhledem k tomu, že daná část byla postavena současně s povoleným rodinným domem, nebylo možné ji považovat ani za přístavbu. Proto byla také jako součást rodinného domu zanesena do katastru nemovitostí a osobám zúčastněným na řízení vzniklo k dané části rodinného domu právo užívání a takto je také jimi jako celek užívána.

Pokud tedy žalobci následně v podané žalobě namítali, že předmětná severozápadní část rodinného domu vůbec nebyla zamýšlena ani povolena pro uschování jízdních kol a zemědělského nářadí (neboť zde byl dán souhlas toliko k užívání rodinného domu o jedné bytové jednotce k bydlení), a proto ani nemohlo dojít ke konstatování povolení změny ve způsobu užívání této části (nově za účelem parkování a průjezdu vozidel), kdy při ústním jednání soudu žalobci doplnili, že v tomto ohledu došlo k přetržení příčinné souvislosti mezi původním a novým účelem užívání (skoku z bodu A přímo do bodu C bez toho, aniž by zde byl dán bod B) a že stavební úřad v řízení vůbec povolený účel užívání nezjišťoval, krajský soud ke všem takto uplatněným námitkám uvádí následující.

Předně je nutno konstatovat, že stavebnímu úřadu nelze přičítat k tíži, uvedl-li při vymezování dosavadního účelu užívání části stavby, obsažené v prvostupňovém rozhodnutí ze dne 6. 11. 2014, č. j. MVNM/34880/2014, jako konkrétní způsob využití předmětné části

rodinného domu úschovu jízdnic kol a drobného zemědělského náradí. V tomto ohledu totiž patrně vycházel z obsahu podaného oznámení osob zúčastněných na řízení, v němž bylo využití části rodinného domu č. p. x takto výslovně označeno. Jak již bylo uvedeno výše, přičemž mezi účastníky řízení není tato skutečnost předmětem sporu, v minulosti zde byl dán souhlas s užíváním rodinného domu jako celku k bydlení, a to včetně předmětné části rodinného domu, kterou nelze - s ohledem na její provozní propojení s rodinným domem - pokládat za samostatnou stavbu. Nelze tedy souhlasit s argumentací žalobců, že by zde došlo k přetržení příčinné souvislosti ve způsobu užívání předmětného domu, pokud nebylo dříve povoleno užívání jeho části k úschovně kol a zemědělského náradí. Tento způsob využití totiž nepochybně vyplývá ze samotné skutečnosti, že dům je jako celek užíván k bydlení. Bylo tedy nadbytečné vyžadovat, aby bylo samostatně povolováno využití části rodinného domu k úschovně kol a zemědělského náradí, když tento způsob využití je bez dalšího dán již tím, že dům jako celek slouží k bydlení. V tomto ohledu se tedy krajský soud neztotožňuje s argumentací žalobce obsaženou v podané žalobě, že pod povolený způsob užití rodinného domu nebylo možno úschovu kol a zemědělského náradí zahrnout. Krajský soud se naopak domnívá, že využití rodinného domu k bydlení v sobě zahrnuje i případnou úschovu kol a zemědělského náradí a že tento způsob využití nebylo nutné samostatně povolovat, neboť způsob využití domu k bydlení se tímto vůbec nemění. Krajský soud pak v této souvislosti zároveň doplňuje, že na těchto závěrech nemůže nic změnit ani skutečnost, že osoby zúčastněné na řízení v minulosti o změnu v užívání předmětné stavby požádaly, následně vzaly svou žádost zpět, a v důsledku toho bylo řízení rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 27. 6. 2014, č. j. MVNM/20451/2014, zastaveno.

Stran posouzení důvodnosti takto uplatněné žalobní námitky je pak zároveň významné, že z jejího obsahu nelze dovodit žádné přímé dotčení na právech žalobců, jakož ani to, jakým způsobem se tato skutečnost mohla promítnout do jejich právní sféry či je krátit na jejich právech.

Žalobci pak při ústním jednání soudu prostřednictvím svého zástupce argumentovali také nezákonnou aplikací ustanovení § 127 stavebního zákona, kdy především namítali, že pokud žadatel podává ohlášení, resp. žádost o povolení změny v užívání stavby, správní orgán musí nejprve zaujmout stanovisko, zda bude postupovat podle § 127 odst. 1, resp. odst. 2 stavebního zákona, a pakliže dospěje k závěru, že by mohla být dotčena práva třetích osob a že daná věc bude zároveň vyžadovat podrobnější posouzení, má být zahájeno správní řízení. Žalobci poukazovali na skutečnost, že pokud byl v daném případě v odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu vysloven jednoznačný závěr, že se předmětná změna užívání nedotýká práv třetích osob a nevyžaduje podrobnější posouzení svých účinků, pak nemělo být správní řízení zahajováno a ve třicetidenní lhůtě (kdy stavební úřad předmětnou změnu užívání nezakázal) bylo užívání změn povoleno.

Tento žalobní bod však žalobci uplatnili až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro podání žaloby, a krajský soud se jím tedy nebyl oprávněn v řízení zabývat.

Žalobní řízení ve správním soudnictví je založeno na zásadách koncentrace a dispozitivnosti. To především znamená, že soud přezkoumává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), z nichž, jak bylo uvedeno výše, musí být

patrně, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Podle § 71 odst. 2, věty druhé a třetí, s. ř. s. žalobce může v žalobě formulované žalobní body kdykoli za řízení omezit, tzn. určitý žalobní bod vypustit nebo zúžit námitky v něm uvedené; rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body však může jen ve lhůtě pro podání žaloby (pozn. zvýraznění podtržením doplněno krajským soudem). Podstata citovaných zásad přitom spočívá nejenom v zájmu na rychlosti a hospodárnosti řízení, ale také v ochraně ostatních účastníků řízení ve smyslu nastolení určité právní jistoty ohledně vymezení předmětu soudního řízení, kdy po uplynutí zákonem stanovené lhůty je definitivně a najisto určeno, co bude předmětem soudního přezkumu.

Pokud tedy žalobci prostřednictvím svého zástupce až při ústním jednání soudu uplatnili námitku nesprávné aplikace ustanovení § 127 stavebního zákona, krajský soud konstatuje, že tato námitka byla uplatněna až po uplynutí zákonem stanovené lhůty, tj. v době, kdy již nebylo možné žalobu o nové žalobní body rozšířit. Stejně tak se nemohlo jednat ani o rozšíření v žalobě uplatněného žalobního bodu, neboť námitku tohoto obsahu žaloba (ve znění jejího doplnění) vůbec neobsahuje.

V posuzované věci tedy zůstává otázkou (a to opět s ohledem na schválený účel užití rodinného domu k bydlení), zda bylo nutné změnu užívání části rodinného domu (deklarovanou osobami zúčastněnými na řízení v podaném oznámení) vůbec povolovat takto formalizovaným způsobem. I kdyby tomu tak ovšem býti nemělo, krajský soud pokládá za nutné na tomto místě opětovně připomenout, že ani v tomto ohledu není zřejmé, jak se tato skutečnost měla negativně promítnout v právní sféře žalobců a jakým způsobem je měla krátit na jejich právech, zvláště když sami v rámci svého ústního projevu při jednání soudu připustili, že rozhodnutí o povolení předmětné změny užívání by v takovém případě vzniklo v důsledku uplynutí stavebním zákonem stanovené třicetidenní lhůty. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2008, č. j. 6 As 51/2007 - 228, dostupném na www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že základním předpokladem ochrany účastníků řízení je přímá dotčenost jejich práv a povinností rozhodnutím správního orgánu. Za přímé dotčení přitom ustálená judikatura správních soudů považuje takové dotčení, které může vést ke změně právního postavení účastníků řízení. Pokud tedy žalobci v průběhu řízení poukazovali na pochybení stavebního úřadu, bylo zároveň nezbytné, aby uvedli, jakým způsobem se vytýkaná pochybení promítají do jejich práv a povinností. Tomuto požadavku však žalobci nedostáli a nijak blíže nespecifikovali, jakým způsobem by mohla být jejich práva či oprávněné zájmy předmětnou změnou dotčeny, když je ze všech okolností daného případu zřejmé, že ve směru k nemovitosti žalobců nedochází k žádné změně ani ovlivnění výkonu vlastnických práv žalobců.

Závěry krajského soudu o nemožnosti dotčení žalobců na jejich právech povolenou změnou v užívání se pak shodně vztahují také na žalobci vznesenou námitku neúplně zjištěného skutkového stavu věci spočívající především v tom, že se žalovaný v předcházejícím správním řízení vůbec nezabýval otázkou existence tzv. účelové komunikace ani tím, zda tato veřejná účelová komunikace na pozemku parc. č. x

ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení skutečně existuje, kdy až teprve na základě doporučení Veřejné ochránkyně práv byla žalobci podána žádost o vydání deklaratorního rozhodnutí o určení její existence. Žalobci z této skutečnosti dovozovali, že pokud by se pozemní komunikace v prostoru přiléhajícímu k lichoběžníku o rozměrech 4543 x 3232 mm, jenž je součástí povolované změny, nenacházela, pak si lze jen stěží představit, že by povolovaná změna mohla býti hospodárná a že by mohla plnit svůj účel.

V souvislosti s takto uplatněnou námitkou krajský soud pokládá za nutné na tomto místě opakovaně připomenout, že ani zde není zřejmé, jakým konkrétním způsobem se tato skutečnost má dotýkat práv samotných žalobců. Žalobci v tomto ohledu vůbec žádné dotčení na svých právech netvrdí, nadto jim vůbec nepřísluší hodnotit, zda provedená změna bude v případě osob zúčastněných na řízení sloužit svému oznámenému účelu, ani hodnotit charakter komunikace ve vlastnictví žalobců, z níž a na kterou bude realizován vjezd případných vozidel či zemědělské techniky osob zúčastněných na řízení. V tomto ohledu se tedy jako nepřipadné jeví i polemiky žalobců obsažené v podané replice, jak vůbec bude možné zajistit, aby předmětná změna sloužila svému účelu, a jak budou osoby zúčastněné na řízení moci jim povolenou změnu využívat, když se na nájezd o půdorysném tvaru nepravidelného lichoběžníku vůbec nebudou moci dostat.

Krajský soud podotýká, že z obsahu spisové dokumentace a v ní obsažených fotografií místa samého vyplývá a pro posouzení dané věci je rozhodná toliko ta skutečnost, že komunikace se v daném místě nachází, přičemž to, jaký je její charakter (tj. zda má povahu veřejné účelové komunikace), je z hlediska možného dotčení práv žalobců zcela nerozhodné. V tomto ohledu (a to opět i s ohledem na vymezený předmět řízení) proto nejsou v daném řízení relevantními rozhodnutí vydaná stavebním úřadem dle § 142 odst. 3 správního řádu o určení existence veřejné účelové komunikace, tj. včetně rozhodnutí vydaného dne 10. 8. 2015 pod č. j. MVNM/25428/2015, připojeného žalobci k podané replice, stejně jako případná další (i zrušovací) rozhodnutí vydaná stavebním úřadem či žalovaným. Z týchž důvodů pak krajský soud v řízení nepřistoupil ani k provádění důkazů navrhovaných žalovaným při ústním jednání soudu, a to mapovými snímky daného území včetně zobrazení situace a řešení daného území obsažených v novém územním plánu V., neboť provádění těchto důkazů nebylo pro posouzení důvodnosti podané žaloby nezbytné.

Rozhodnými pak v dané věci nejsou ani skutečnosti obsažené ve vyrozumění žalovaného Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 26. 2. 2009, č. j. JMK 30041/2009, jímž krajský úřad vyrozumívá žalobce o zastavení přezkumného řízení usnesením ze dne 26. 2. 2009, č. j. JMK 30006/2009, ve věci povolení předčasného užívání části rozestavěné stavby žalobců „*Rodinného domu s penzionem*“ na pozemku parc. č. st. x v kat. území V.-P.

Jako opožděně uplatněnou krajský soud vyhodnotil také námitku žalobců stran tvrzeného dotčení na právech žalobců z důvodu nedodržení podmínky č. 2 zahrnuté do pravomocného územního rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu ze dne 14. 3. 2008, a to ze strany osob zúčastněných na řízení, jakož i nerespektování této podmínky ze strany správních orgánů. To z toho důvodu, že v této podobě byla předmětná námitka zástupcem žalobců vnesena až při ústním jednání soudu, nebyla součástí podané žaloby

a nelze ji pokládat ani za rozšíření jakéhokoli v žalobě uplatněného žalobního bodu. Proto se jí krajský soud nemohl v tomto soudním řízení věcně zabývat. Přesto však v této souvislosti pokládá za nutné upozornit, že územní rozhodnutí ze dne 14. 3. 2008, do něhož byla podmínka č. 2 na str. 2 zahrnuta, bylo vydáno ve věci umístění stavby rodinného domu, a tedy uvedená podmínka měla svou relevanci pouze a jedině ve vztahu k takto umístěvané stavbě, tj. stavbě samotného rodinného domu. Jak je pak dále patrné z obsahu podaného oznámení osob zúčastněných na řízení stran předmětné změny, terénní úpravy a zpevněná plocha u rodinného domu č. p. x ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení byly povoleny rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 4. 12. 2012 vydaným pod č. j. MVNM/39202/2012.

Je tedy zřejmé, že krajský soud nepřisvědčil žádné z uplatněných žalobních námitek. Závěrem - nad rámec věcného posouzení daného případu - pak krajský soud považuje za potřebné uvést, že v posuzované věci nelze nevidět, že žalobci iniciovaný soudní spor v uvedené věci je odrazem dlouhodobých sousedských svárů mezi žalobci a osobami zúčastněnými na řízení řešených prostřednictvím správních orgánů v oblasti stavebního práva. Ze strany žalobců byl tento soudní spor vyvolán, ač je ze všech okolností zřejmé, že v tomto konkrétním případě se předmět vedeného správního řízení žalobců nikterak negativně nedotýká a nikterak jim nebrání ani je neomezuje ve výkonu jejich vlastnických práv. Krajský soud proto pokládá za nutné [a činí tak zvláště s ohledem na projevy chování žalobce c) při ústním jednání soudu zachycené v rámci zvukového záznamu z tohoto jednání] apelovat na obě znesvářené strany, aby jejich sousedské vztahy byly do budoucna odrazem vzájemného respektu, slušnosti a zdvořilosti.

VII. Závěr a náklady řízení

Krajský soud tak na základě výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů účastníků řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobci, kteří neměli ve věci úspěch, nemají vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení ze zákona a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Pokud se jedná o výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení, podle § 60 odst. 5 s. ř. s. platí, že osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných soud může osobě zúčastněné na řízení na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že krajský soud neuložil osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost, nemohly jim vzniknout náklady podle § 60 odst. 5 s. ř. s. a krajský soud neshledal ani důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání náhrady případných dalších nákladů řízení. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. října 2016

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu